

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛИСТИ

1000 София, пл. „Позитано“ № 3, тел.: 02/ 935 7 935, факс 02/ 981 61 51, www.sba.bg

Изх. № 67

София, 12.06. 20 23. г.

ДО

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КД № 19/2022 г.

СТАНОВИЩЕ

от Сдружение „СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛИСТИ“ /СБА/, ЕИК 000691030, със седалище и адрес на управление гр. София, пл. „Позитано“ № 3, представлявано от инж. Емил Панчев, Председател

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

От името на представляваното от мен Сдружение „Съюз на българските автомобилисти“ /СБА/ и в предоставения ми за това срок, моля да приемете настоящото Становище по к.д. № 7/2023 г. във връзка с искане на Висшия адвокатски съвет за установяване на противоконституционност на чл. 159, ал. 2 от Закона за движение по пътищата.

Считам, че Искането на Висшия адвокатски съвет е основателно и следва да бъде установена противоконституционност на посочената разпоредба.

Изложените в Искането аргументи относно противоречие на разпоредбата на чл. 159, ал. 2 от Закона за движение по пътищата с чл. 4, ал. 1, чл. 17, ал. 1 и чл. 35, ал. 1 от Конституцията на Република България следва да бъдат подкрепени. Изцяло правилно е изложеното в Искането, че атакуваната разпоредба в действителност ограничава основни конституционни права на гражданите (правото на собственост и правото на свободно придвижване), което безспорно води до противоречие на атакуваната разпоредба с Конституцията на Република България.

Въведеният с разпоредбата ред за отказ от административни услуги „неправомерно и несъразмерно“, както сочи ВАС, ограничава правото на водачите на получат документ, удостоверяващ правоспособността им да управляват МПС, което, както се сочи и в Искането, води до неоснователно ограничаване на основни права на гражданите, защитени от Конституцията. Налице е неправомерно използване на държавна принуда с цел събиране на незаплатени глоби, което представлява отклонение от установения законов ред за събиране на дължимите глоби. В този смисъл, следва да бъде подкрепен и аргументът относно неяснотата кои неплатени глоби се считат за „дължими“ – дали такива, които не са заплатени в срока за доброволно плащане, или такива, по които е започнало производство по принудителното им събиране. Тази неяснота също представлява предпоставка за неоснователно ограничаване на правата на гражданите и безспорно представлява нарушение на КРБ.

Въведените от ВАС аргументи противоречието на атакуваната норма с чл. 17, ал. 1 от КРБ и нарушаване правото на собственост, също следва да бъдат подкрепени. Това е така, тъй като, за да се ползва от собственото си МПС, гражданите следва да притежават правоспособност да го управляват, което се удостоверява с издадено свидетелство за правоуправление, то отказът да бъде издадено такова поради неплатени глоби безспорно нарушава правото на собственост и води до невъзможност гражданите да се ползват от собствеността си върху своето МПС.

Изложеното относно противоречието на атакуваната норма с чл. 35, ал. 1 от КРБ в Искането също са основателни. Както правилно се сочи от ВАС, отказът да бъде издаденото свидетелство за правоуправление може да наруши правото на гражданите на свободно придвижване, тъй като в съвременния свят придвижването със собствено МПС е основен способ за движение.

Не на последно място, следва да бъдат подкрепени и аргументите относно това, че, липсата на ефективен метод за събиране на незаплатените от водачите глоби не следва да бъде основание за ограничаване правата им и неоснователното им лишаване от административни услуги. От страна на СБА отправихме запитвания до автомобилни клубове – наши партньори, относно начините на събиране на незаплатените глоби и ограничаване достъпа до административни услуги, като трябва да отбележа, че подобен модел на заложения в разпоредбата на чл. 159, ал. 2 от ЗДвП съществува в Босна и

Херцеговина, където водачите, които имат незаплатени глоби, не могат да подновяват своите свидетелства за правоуправление, да регистрират свои превозни средства и др. подобни. Предвиденият във Финландия режим не води до ограничаване на достъпа на гражданите до административни услуги, но, при определени условия, може да бъде основание за налагане на наказание лишаване от свобода, което може да бъде избегнато при пълно изплащане на дължимата глоба.

В заключение, считам, че изложените от Висшия адвокатски съвет аргументи за установяване на противоконституционност на чл. 159, ал. 2 от Закона за движение по пътищата могат да бъдат подкрепени. Считам, че, за ефективното събиране на дължимите от водачите на МПС глоби следва да бъде разписана процедура по принудителното им събиране, което не води до ограничаване конституционните права на българските граждани, но да стимулира изпълнение на задълженията в срок. В този смисъл, глобите следва да бъдат ефективно събирани и с оглед превенция на нарушенията на Закона за движение по пътищата и повишаване безопасността на движението.

С оглед изложеното, моля да уважите направеното от Висшия адвокатски съвет
Искане за установяване на противоконституционност на чл. 159, ал. 2 от Закона за движение по пътищата.

Emil Dimitrov
Panchev

Digitally signed by
Emil Dimitrov Panchev
Date: 2023.06.12
15:43:33 +03'00'

С уважение:

/инж. Емил Панчев/